

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Ivan Karlić	1.6. Godina studija	5.
1.2. Naziv kolegija	Sakramenti I	1.7. Bodovna vrijednost (ECTS)	4 ECTS
1.3. Suradnici	Dr. sc. Milan Gelo	1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)	3 sata tjedno predavanja
1.4. Studijski program (prijediplomski, diplomski, integrirani)	Integrirani prijediplomski i diplomski	1.9. Očekivani broj studenata na kolegiju	50
1.5. Status kolegija	Obvezni	1.10. Razina primjene e-učenja (1, 2, 3 razina), postotak izvođenja kolegija <i>on line</i> (maks. 20%)	2
2. OPIS KOLEGIJA			
2.1. Ciljevi kolegija	Upoznati studente s temeljnim i osnovnim katoličkim dogmatsko-teološkim shvaćanjem i razumijevanjem sakramenata općenito i sakramenata kršćanske inicijacije pojedinačno (krst, potvrda, euharistija). Upoznati studente sa relevantnim izvorima za teologiju sakramenata, s odgovarajućom tradicijom, crkvenim učiteljstvom, s glavnim teološkim shvaćanjima i tumačenjima tijekom povijesti i danas. Osposobiti studente za obuhvatan pristup i poznavanje teologije sakramenata iz različitih aspekata: biblijski temelji, teološko-povijesni razvoj te sustavna analiza i sinteza.		
2.2. Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	Poznavanje osnovnih biblijskih i filozofsko-teoloških pojmova, uvida i tema relevantnih za teologiju sakramenata. Poznavanje i sposobnost uporabe osnovnih programskih alata za obradu teksta i upotrebljavanje sustava za e-učenje.		
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij pridonosi	<ol style="list-style-type: none"> 1. poznavati i razumijevati temeljne sadržaje filozofije, povijesti te biblijske, sustavne i praktične teologije; 2. poznavati i razumijevati povezanosti između teološko-religijske teorije te crkvene, religijske i društvene prakse; 3. samostalno, znanstveno utemeljeno, religijski i teološki prosuđivati cjelokupne stvarnosti; 4. samostalno primijeniti specifične teološke metode (studij izvora, egzegeza teksta, uvid u povijesne, sustavne i praktično-teološke povezanosti); 5. povezivati teološke i duhovne tradicije s vlastitim životom i crkvenom praksom; 10. vršiti službe prezbitera, đakona i druge pastoralne službe; 12. vršiti službu katehete u župnoj zajednici; 		
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini kolegija (4-10 ishoda učenja)	<p>Studenti će biti u stanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sustavno interpretirati ulogu, značenje i važnost sakramenata općenito i sakramenata kršćanske inicijacije posebno (krst, potvrda, euharistija) kako unutar povijesno-spasenjske ekonomije tako i unutar same dogmatske teologije. - logički povezati temeljna znanja o sakramentima općenito i sakramentima kršćanske inicijacije pojedinačno i zajedno - kritički raščlaniti i teološki protumačiti današnje vjerničko i društveno stanje s obzirom na važnost sakramenata općenito i pojedinačno. - izraditi samostalno ili u timu itinerarij i u pripremi za primanje sakramenata kršćanske inicijacije. - procijeniti i koristiti literaturu i materijale za e-učenje za dodatno samostalno učenje i produbljivanje pojedinih pitanja teologije sakramenata općenito i sakramenata kršćanske inicijacije pojedinačno i zajedno. 		
2.5. Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teologija sakramenata unutar dogmatsko-teoloških traktata i njihova međusobna povezanost. 2. Današnja problematika u teologiji sakramenata općenito. 3. Biblijski temelji teologije sakramenata: nazivlje, sakramentalni mentalitet u Starom i Novom zavjetu. 4. Povijesno-dogmatski razvoj sakramentalne teologije: Crkva antičkog doba, istočni oci – 		

	<p>zapadni oci, skolastička teologija i razrada teologije sakramenata – Koncil u Firenci (sinteza crkvenog učiteljstva), Rasprave u doba Reformacije i stajališta reformatora, Tridenski koncil, postridentinska teologija, nova promišljanja u 20. stoljeću, liturgijska obnova, teologija otajstava Odo Casela, od sredstva spasenja do simboličnog događaja. 5. Sustavno promišljanje o sakramentima općenito : Definicije sakramenata Sakrament kao djelotvorni znak, realni simbol, djelotvorna riječ, preobražavajuća „igra“, slavlje Crkve, sakramenti kao znakovi otkupljenog svijeta. Analogijski pojam sakramenta: Isus Krist prasakrament, Crkva osnovni (temeljni) sakrament. Isus Krist ustanovitelj sakramenata. „Ex opere operato“ – prvenstvo Božjega dara. Vlastitost sakramenata. 6. Mjesto sakramenta krsta u sakramentalnoj ekonomiji i današnja problematika 7. Biblijski temelji: obredi inicijacije u povijesno-religijskom kontekstu, simbolika vode, pranja u Izraelu, Ivanov krst, Isusovo krštenje od Ivana, Je li Isus krstio?, Kršćanski krst, krštenje od samog početka, obrasci i oblici krštenja, krštenje pojedinaca i „cijelog doma“, krštenje djece (?). Teološka tumačenja kšćanskog krsta: znak vjere, pripadnost Isus Kristu, oproštenje grijeha, Dar Duha Svetoga, uzajamna pripadnost i jednako dostojanstvo svih krštenika, rađanje na novi život: dar i zadatak, 8. Povijesno-dogmatski razvoj: Prva Crkva – krštenje kao ulazak u eshatološku zajednicu spasenja, Carska antička Crkva – krštenje kao sudjelovanje na Mysterium Christi, Rani srednji vijek – krštenje kao posljedica obraćenja na kršćanstvo pojedinog vladara, Skolastika – teologija krsta u kontekstu sustavne teologije sakramenata, Razdoblje Reformacije – „sakrament vjere“ shvaćen na različite načine, Promijene u 20. stoljeću. 9. Sustavno promišljanje sakramenta krsta: preliminarna zapažanja, Središnji događaj krštenja – pripadnost Kristu i život u zajedništvu Presvetog Trojstva, Ekleziološke dimenzije krštenja, Nužnost krštenja za spasenje, Pitanja povezana s krštenjem djece. 10. Mjesto sakramenta potvrde u sakramentalnoj ekonomiji i današnja problematika. 11. Biblijski temelji sakramenta potvrde: Obred za dar Duha Svetoga (?), dioba inicijacije na krštenje i obred Duha Svetoga (?), simbolika polaganja ruku, pomazanje i pečat. 12. Povijesno-dogmatski razvoj sakramenta potvrde: jedinstveni obred inicijacije – krštenje, polaganje ruku i pomazanje, rastavljanje polaganja ruku od krštenja, osporavanja sakramentalnosti potvrde, ponovno otkriće inicijacije. 13. Sustavno promišljanje o sakramentu potvrde: smisao i značenje sakramenta potvrde, sadržaj kateheze o potvrđi, dob za slavlje sakramenta potvrde. 14. Mjesto sakramenta euharistije u sakramentalnoj ekonomiji i današnja problematika. 15. Biblijski temelji sakramenta euharistije: Simbolika zajedničkog blagovanja, gozba u Izraelu – praksa i slike, gozba u Isusovu naviještanju – praksa i slike, Posljednja večera, Večera Gospodnja u novozavjetnim zajednicama – praksa i teološka tumačenja. 16. Povijesno-dogmatski razvoj sakramenta euharistije: okupljanje na euharistiju, simboličko ponazočenje, usredotočenost na realnu prisutnost, sučeljavanja u doba reformacije, Tridenski koncil, liturgijska obnova i ekumensko približavanje 17. Sustavno promišljanje o sakramentu euharistije: Temeljne odrednice teologije o euharistiji: gozba zajedništva, zahvaljivanje (euharistija), spomen-čin (anamnesis), Kristov dolazak i prisutnost njegove žrtve, sudjelovanje na njegovu predanju, pretvorba, zaziv Duha Svetoga (epikleza), anticipacija konačnog dovršenja, slavlje Crkve. Posebna pitanja: čuvanje i čašćenje euharistijskih darova (prilika).</p>					
2.6. Vrste izvođenja nastave:	X ☐ predavanja: ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava	X ☐ samostalni zadaci X ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)	2.7. Komentari:			
2.8. Obveze studenata	Redovito pohađanje nastave i aktivni rad na nastavi, sudjelovanje u radu putem sustava za e-učenje, individualno istraživanje i izrada referata.					
2.9. Praćenje rada	Pohađanje nastave	1	Istraživanje		Projekt	

studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti kolegija</i>):	Eksperimentalni rad		Referat	1	(Ostalo upisati)	
	Praktični rad		Seminarski rad		(Ostalo upisati)	
	Esej		Usmeni ispit	2	(Ostalo upisati)	
	Kolokvij		Pisani ispit		(Ostalo upisati)	
2.10. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu						
2.11. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	Tamarut, A., <i>Uvod u sakramente u svjetlu teologije slike Božje</i> , Zagreb, 2021.			4		
	Ikić, N., <i>Teologija sakramenata. „Gorući grm“ sakramentalne milosti</i> , Sarajevo – Zagreb, 2012.			4		
	Schillebeeckx, E.H., <i>Krist sakrament susreta s Bogom</i> , Zagreb, 2 ¹ 1992.			4		
	Tamarut, A., <i>Da bismo imali udjela s Kristom. Izabrane teme sakramentalne teologije</i> , Zagreb, 2009.			4		
	Tamarut, A., <i>Euharistija – otajstvo vjere i dar života</i> , Zagreb, Zagreb, 2004.			5		
2.12. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskoga programa)	Courth, F., <i>Sakramenti. Priručnik za teološki studij i praksu</i> , Đakovo, 1997. Testa, B., <i>Sakramenti Crkve</i> , Zagreb, 2009. Mateljan, A., <i>Otajstvo susreta. Temeljna sakramentologija</i> , Split, 2010. <i>Katekizam Katoličke Crkve</i> , HBK, Zagreb, 1994.					
2.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija	Anketa i konzultacije.					
2.14. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)						